

ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΑΥΜΑΚΟΥ

ὑπὸ Ν. Ι. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Ἡπειρώτου

Ἐπισκοπὴ Θαυμακοῦ καὶ Γούρας.

Εἰς ἄριστον μέτρον προσέβη ἄλλοτε ὁ μακαρίτης Παναγιώτης Ἀραβαντινός, δημοσιεύσας ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφείσῃ «Χρονογραφίᾳ τῆς Ἡπείρου» καὶ ὀνόματα ἐπισκόπων διαφόρων μητροπόλεων, ἀρχιεπισκοπῶν καὶ ἐπισκοπῶν, ὅσα ἦσαν αὐτῷ γνωστά. Πρὸ αὐτοῦ λαμπρὸν πλὴν ἡμιτελὲς ἔργον κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος εἶχε καταλίπει ὁ ἀοίδιμος Μιχαὴλ Λεκιένος (Le Quien), καθολικὸς ἱερεὺς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐπεχείρησε νὰ συντάξῃ τοιοῦτον ὁ φιλόλογος καὶ ἀκάματος μητροπολίτης Ἀμασείας Ἀνθιμος ὁ Ἀλεξούδης, δημοσιεύσας κατὰ τὰ ἔτη 1891—1893 τὸ πόρισμα τῶν μελετῶν αὐτοῦ ἐν τῷ «Νεολόγῳ» Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως οἱ ἐνδιαφερόμενοι τῶν λογίων διορθώσωσι τὰς τυχόν ἐλλείψεις τῶν καταλόγων αὐτοῦ. Τότε ἄλλοι τε καὶ οἱ κ. κ. Β. Α. Μυστακίδης, καθηγητὴς, Ν. Α. Μυστακίδης, διδάσκαλος ἐν Ἡπείρῳ, Ματθαῖος Παρανίκας, γυμνασιάρχης ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης καὶ ἡμεῖς συνεπληρώσαμεν κενὰ τινὰ τοῦ ἐπισκοπικοῦ αὐτοῦ καταλόγου ἐν τε τῷ αὐτῷ «Νεολόγῳ» καὶ τῇ «Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει» αὐτοῦ (τομ. Α', Β' καὶ Γ' 1891—1894). Ἐκτοτε δὲ καὶ ὁ μακαρίτης Ζωσιμᾶς Ἐσφιγμενίτης, μοναχὸς ἐν Βώλῳ, ἄριστα ποιῶν ἐδημοσίευσεν σποράδην ἐν τε τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντι τριτόμῳ Ἡμερολογίῳ «Φήμη» τῶν ἐτῶν 1886—1888 καὶ τῷ «Προμηθεΐ» πολυτόμῳ περιοδικῷ (Α'—ΙΔ', 1899—1903) ὀνόματα ἐπισκόπων Θεσσαλίας. Πλὴν ἡ σποράδην αὕτη δημοσίευσίς καὶ ἡ ἐν διαφόροις δημοσιεύμασιν παρατηρουμένη ὑπαρξίς κενῶν ἠνάγκασεν ἡμᾶς νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ ἔργου σοβαρώτερον, ἀντλοῦντες ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν πηγῶν καὶ δημοσιεύσωμεν ἐν τε τῷ Bulletin de Correspondance Hellénique τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν (τομ. XXIII, 1900, σ. 416 καὶ ἑ.) καὶ τῇ «Ἀρμονίᾳ τοῦ κ. Barth (τόμ. Β', 1901, σ. 223—226) καὶ βραδύτερον ἐν τῇ «Ἐπετηρίδι» τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσῶ» (τόμ. 5') πολλὰ ὀνόματα ἐπισκόπων Θεσσαλίας καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἐπιγραφάς. Τελευταίως δὲ ἐν τῇ αὐτῇ «Ἐπετηρίδι» «Παρνασσῶ»

(τόμ. Γ', τοῦ 1914, σελ. 253—312 καὶ ΙΑ', τοῦ 1915, σελ. 172—224) «Ἐπισκοπικοὺς Καταλόγους Θεσσαλίας», δεομένους πάλιν συμπληρώσεως τῶν κενῶν, ἣν ἀρίσμεν ἄλλοις.

Πρὸ ἐτῶν ὅμως εἶχον περιέλθει εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Φιλαρχαίου Ἐταιρείας «Ὁθρυος» ἐν Ἀλμυρῷ δύο ἔγγραφα, προσερχόμενα ἐκ Γούρας, ὧν τὸ ἐν πραγματεύεται περὶ πωλήσεως οἰκίας ἐν Γούρᾳ καὶ τὸ ὁποῖον προσυπογράφον ὑπὸ ὀκτώ μαρτύρων Γουριωτῶν προσεπικυροῦται ἀνωθεν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ἄρχιερέως, ὅστις ὑπογράφεται:

† «Ὁ Θαυμακοῦ καὶ Γούρας Ἰάκωβος ἐπιβεβαιοῦ» ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι ἐν ἔτει 1782 ὁ τότε ἐπίσκοπος Θαυμακοῦ Ἰάκωβος ἐπιτιλοφορεῖτο καὶ ὑπεγράφετο «Θαυμακοῦ καὶ Γούρας», ὅπως καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι Θεσσαλίας. Οὕτω ἐν ἔτει 1276 καὶ ἑξῆς ὁ Δημητριάδος Ἐπίσκοπος ἐπιτιλοφορεῖτο «Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Μιχαήλ». (1) «Ὁ Φαναρίου καὶ Νεοχωροῦ». (2) «Ὁ Καπούας καὶ Φαναρίου» (3). » Ὁ Λιτῆς καὶ Ρεντίνης» (4), ἢ «ὁ Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων» (5) «ὁ Δημητριάδος, Ζαγορᾶς καὶ Ἀγιάς» κλπ. (6).

Κατὰ ταῦτα ἐκ τοῦ ἔγγραφου τούτου μανθάνομεν ὅτι εἰς τὸν τίτλον τῶν ἐπισκόπων Θαυμακοῦ προσίρητο καὶ ἡ Γούρα, καὶ τοῦτο, διότι ὁ μὲν τίτλος Θαυμακοῦ ἦν μᾶλλον ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι, διατηρηθῆναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ὁ δὲ τῆς Γούρας ὡς πραγματικὸς, διότι οἱ ἐπίσκοποι Θαυμακοῦ ἠδρυσον ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐν Γούρᾳ μέχρι τοῦ 1860, φροβούμενοι νὰ διαμένωσιν ἐν Δομοκῷ, ἐνεκεν τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ συγκεντρώσεως τῶν Τούρκων, καὶ ἐπομένως ἐν Γούρᾳ εὗρισκοντο διὰ τὸ κρυπτόν τοῦ τύπου ἐν ἀσφαλείᾳ. Αὐτὸ τοῦτο παρατηροῦμεν καὶ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Ζητουνίου, ἧς οἱ ἐπίσκοποι τὰς διατριβὰς ἐποιοῦντο ἐν Κωφοῖς ἢ Πλατάνῳ τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ, καὶ ὧν ὁ τελευταῖος ἐπίσκοπος, ὁ Ἰωακείμ, ἐπιτιλοφορεῖτο «Ζητουνίου καὶ Ἀλμυροῦ». οὕτως ὑπογράφον ἐν τινι ἔγγραφῳ ἀπευθινομένῳ εἰς τοὺς προκρίτους Κωφῶν (7). Ἐπίσης καὶ οἱ μητροπολίται

(1) Ν. Ι. Γιαννοπούλου Ἐπισκοπικοὶ Κατάλογοι Θεσσαλίας, ἐν Ἐπετηρίδι Φιλ. Συλλόγου «Παρνασσῶ» τόμ. Γ', 1914, σ. 258.

(2) Ἀπόθι, σελ. 288—290.

(3) Ἀπόθι.

(4) Ἀπόθι, σ. 289 καὶ σελ. 3.3.

(5) Ἀπόθι.

(6) Ἀπόθι σ. 281, καὶ τόμ. ΙΑ', 1915, σ. 220 καὶ 221.

(7) Πρβλ. Ν. Ι. Γιαννοπούλου ἐν Ἐβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει «Νεολόγου» Κων/πόλεως τόμ. Γ', 1893—1894.

Λαρίσης διὰ τὸν φόβον τῶν Τούρκων εἶναι μεμαρτυρημένον ἐξ ἐπιγραφῶν ὅτι τὰς διατριβάς ἐποιοῦντο ἐν Τυρνάβῳ, πόλει τῆς βορείου Θεσσαλίας, ἀπολαυοῦση ἐπὶ Τουρκοκρατίας πολλῶν προνομίων, ἀπονεμηθέντων αὐτῇ ὑπὸ τε τοῦ Σουλτάνου καὶ τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς Τουρχάν Πασσᾶ.

Ἀνέκδοτον ἔγγραφον Γούρας.

† Ὁ Θαυμακοῦ καὶ Γούρας Ἰάκωβος ἐπιβεβαιοῖ :

«† μὲ τὸ παρὸν γράμμα τὴν σήμερον ὁμολογῶ καὶ φανηρόνῃ ἐνὸς ὁ λάμπρος ἀναγνώστης, υἱὸς τοῦ δημήτριου κοτζημποῦ ὅτι πρὸς τὸ ὀσπήτιον ὁποῦ ἦχα ἀγορασμένον ἀπὸ τὸν παπού μου Τζόρτζα τὸ ἐπούλησα τὸν ρίζον υἱὸν τοῦ θεοδοσίου ἠφαντῆ διὰ γρόσια=360=λέγου γρόσια τριακόσια ἐξήντα τὸ ὀσπήτιον μαζὴ μὲ τὴν αὐλή του καὶ τὴν πόρταν καὶ μὲ τὸν τοπον ὁποῦ ὄριζα ὀπισθεν τοῦ ὀσπητίου ὁποῦ βγαίνουμε ἀπὸ τὸ παραδίρι ἕως τὸν τύχον γερογιάννη γλυκᾶ τὸν ὀρίζαμε καὶ τοῦ κάτω μέρος ἕως τὴν στράταν καὶ τὸ ἐπούλησα καὶ ἔλαβα τὰ ἄσπρα ἐκ χειρὸς τοῦ ὀρίζου σῶα καὶ ἀνελιπεῖ καὶ ἀπὸ τὸ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ἔχω νὰ ζητήσω τίποτε ἀπὸ τὸ ὀσπήτιον οὔτε ἐγὼ οὔτε ὁ πατέρας μου ἀλούτε ἀδελφῆ μου ἑλένη καὶ διὰ τὸ βέβειον τῆς ἀληθείας ἔγινε τὸ παρὸν μου γράμμα κατέμπροσθεν τῶν εὐρεθέντων γερόντων καὶ λυπῶν μαρτύρων καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἀνοθεν ρίζου καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν : 1782 μαΐου 21.

Οἰκονόμος παναγιώτης ἱερεὺς μαρτυρῶ
παπᾶ ἀναστάσης παρὸν
Χατζῆ παπᾶ γιάνης παρὸν
Θανάσης ἐπάργλας παρὸν
Θάνους χρυσιδᾶς παρὸν
λάμους (1) ἀλέξης παρὸν
γηόργους ζαγάρας παρὸν
γηοργάκης τοῦ λαμπάκη παρὸν».

Πλαγίως φέρεται ἡ ἐξῆς σημείωσις :

«Ἀκόμη ἕκαμα καὶ βικῆλλην τὸν παπαϊωάννην. . . . νὰ τοῦ δώση Χατζῆτι τοῦ ρίζου».

(1) Προφανῶς := Λάμπρος.

Δανειστικὸν γράμμα ἐκ Γούρας.

«Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος φανερόνομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ γέροντες γουριῶτες καὶ ὅλοι οἱ ῥαγιαδες μεγάλοι καὶ μικροὶ ὅτι πῶς ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν ρίζον θεοδώσι γρόσια =1017= ἦτοι χίλια δεκαεπτὰ νὰ τρέχουν μὲ τὸ διάφορόν τους τὰ δέκα ἔνδεκα ὄσον καιρὸν κάμουν, τὰ ὁποῖα ἄσπρα ἐδόθησαν εἰς μπόρτζια τῆς χώρας μας εἰς τὸν βεζύρην (1) καὶ εἰς τὸν βελῆ πασιᾶν καὶ βελῆ γκέγκα ὡς φανερόνει καὶ τὸ δευτέρῃ κατὰ τὴν πλάκαν καὶ διὰ τὸ ἀληθῆς ἐδόθη τὸ παρὸν μας εἰς χεῖρας τοῦ ρίζου θεοδώσι καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν. 1803 ὀκτωμβρίου 20, γούρα :

Λογοθέτης Θεόδωρος παρὸν
Χατζῆ Θεόδωρος παρὸν
Χατζῆ δῆμος παρὸν
Εὐστάθιος Χατζῆ ρίζου παρὸν
Χατζῆ γηῶργος παρὸν
Ἀναγνώστης τοῦ θεοδώσι παρὸν
Χατζῆ ἀπόστολης παρὸν
Ρίζος γεωργίου ὁ γράφας παρὸν».

Τ' ἀνωτέρω εἶχομεν συντάξει τῷ 1901. Ἐκτοτε δὲ παρεμπροσθεῖσαι ἄλλαι ἀσχολίαι ἡμῶν ἐκώλυσαν ἡμᾶς νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτὰ· τοῦτο δὲ πράττομεν σήμερον ἐπενεγκόντες προσθήκας τινάς.

Ἐπιστολὴ Χριστοδοῦλου Εὐθυμιάδου Ἱατροῦ.

(Ὁ ἐν Ἀργαλαστῇ Βώλου ἀποβιώσας λόγιος ἱερεὺς Ξανοφῶν Ἀτέσης φιλοφρόνως ἐδώρησατο τῇ Φιλαρχαίῳ Ἑταιρείᾳ «Ὁθρυῖ» φύλλον ἐκ χειρογράφου παλαιοῦ, οὗ ἡ γραφή ἀνάγεται ὡς τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ἢ τὰς ὀρχὰς τοῦ ΙΘ' ἔκπεσον ἴσως ἐξ ἀνεκδότου ἔργου ὅπερ δημοσιεύομεν ἐνταῦθα).

Ἐξοχώτατε / καὶ φιλογενέστατε ! Ἄνερ !

Τὸ πρὸς τὴν ὑμετέραν φιλόμουσον ἐξοχότητα δουλικὸν ἢ φιλικὸν χρέος μου ἐνεθάρρυνέ με νὰ τολμήσω, διὰ νὰ ἀφιερῶσω ταύτην τὴν μικρὰν βίβλον μου, εἰς τὴν ἔνδοξον κορυφὴν τῆς εἶμαι δ' εὐελπῆς, ὅτι δὲν θέλει ἐπιβλέψη εἰς τὴν μικρότητα τῆς προσφορᾶς μου, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὴν προθυμίαν τοῦ προσφέροντος. Σκευὸς ἐστὶν αὕτη ἡ βίβλος, ὃ φιλόμουσε ἄνερ ! ἐμπεριέχον μῦρον εὐῶδες· πλὴν ὑπῆρχεν

(1) Ἐγνωεῖ τὸν Ἀλῆ-πασσᾶν.

ἐσφραγισμένον, διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἀντιγραφῆς, τῆς ἐπιδιορθώσεως καὶ τῆς εἰς τύπον ἐκδόσεως· ἀλλ' ἐγὼ ἀνοίξας τὰς σφραγίδας αὐτοῦ μετὰ σπουδῆς καὶ μεγάλης προθυμίας, μετέδωκα αὐτὸ πρὸς ἅπαντας τοὺς φιλομαθεῖς ἀναγνώστας, ἵνα ὁσφρανθέντες τῆς αὐτοῦ εὐωδίας ἐμπλήσωνται καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ ὠφελείας.

Τοιαύτη οὖσα ἢ βίβλος καὶ τοιοῦτον πρὸς ὠφέλειαν σκοπὸν ἔχουσα τίτι ἄλλω ἦτο οἰκειότερον καὶ πρεπωδέστερον διὰ νὰ ἀφιερωθῆ; εἰ μὴ τῇ ἡμετέρᾳ ἐξοχότητι; τῇ ἐνεργούσῃ ἀόκνῳ κηδεμονίᾳ καὶ σπουδῇ πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ γένους; καὶ ἐξαιρέτως πρὸς φωτισμὸν τῆς νεολαίας; ἥτις καὶ ἐνεργεῖ πάσῃ δυνάμει πρὸς ἐκτέλεσιν παντὸς ἀγαθοῦ καὶ χρησίμου καθήκοντος;

Ὡ ἔραστὰ τῆς παιδείας! ἡ Θεσσαλία ἅπασα κηρύττει, στενωρεῖα τῇ φωνῇ, τὸ φιλόπτωχον αὐτῆς τῆς ἐξοχότητός σου, καὶ τὸ φιλόανθρωπον· τὴν ὀνομάζει τολμῶ εἰπεῖν, μετὰ θεόν, ἄλλον ζωοδότην, καὶ οὐχ' ἰατρόν· μαρτυρεῖ τρανῶς τὸ τῆς εὐδιαθέτου καὶ καλοκαγάθου αὐτῆς ψυχῆς φιλόμουσον καὶ φιλόχριστον, τὸ λαμπρότατον Μουσεῖον, τὸ ἐκ θεμελίων ἀνεγερθὲν ἱερὸν Παρθεναγωγεῖον ἐντὸς τῆς κομποπόλεως Ἀγυιάς, τῆς πατρίδος τῆς, καὶ μόνον φωνὴν οὐκ ἔχει διδόναι νὰ ὁμολογήσῃ—οὐ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάμπολλα, βούλεμ' ἀναφέρειν, ἐν πολλῇ παρρησίᾳ, ἀγαθοεργήματα αὐτῆς· πλὴν παραλείπω ταῦτα καὶ ἀκουσίως εὐλαβούμενός τὸν καταχθόνιον καὶ στυγερόν φθόνον, μή τοι ἐπισπάσω κατ' ἐμαυτοῦ κολακείας ὑπόνοιαν. Ἐπειδὴ πολλοὶ φθονεροὶ ἄνθρωποι βλέποντες παρὰ πάντων ἐπαινουμένους τοὺς ἀξίους τῷ ὄντι καὶ ἐπ' ἀρετῇ σεμνυνομένους αἰσθανόμενοι, δ' ἑαυτοὺς παντάπασι γυμνοὺς ἐκ πάσης ἀγαθοεργίας· λοιπὸν ἀντὶ νὰ ἀναφλέγηται ζῆλός τις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀρετῆς, αὐτοὶ τοῦναντίον προσπαθοῦσι κινουῦντες πάντα λίθον, διὰ νὰ προσάψωσιν ἀλόγους τινὰς κατηγορίας, πρὸς ὃν ἀναφέρονται οἱ ἔπαινοι· κακίζουσι δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐπαινοῦντα ἐπικαλοῦντες αὐτὸν πικρὸν κόλακα· διὰ ταῦτα λοιπὸν καὶ ἄλλα ἔτι πλείονα, ἐτόλμησα νὰ καλλωπίσω τοὺς εὐτελεῖς τούτους πόνους μου, μὲ τὸ λαμπρὸν αὐτῆς ὄνομα· καὶ νὰ τοὺς ἀναθήσω εἰς τὴν φιλόμουσον αὐτῆς κορυφήν, οἷς δέξαιο, παρακαλῶ εὐμενῶς καὶ φιλοφρόνως· ἐγὼ δὲ εὐγνωμόνως διατελῶν διὰ τὸ καταδέχεσθαι ταύτην τὴν μικρὰν πρᾶσφοράν μου, μένω διὰ βίου ὀλοπρόθυμος τῶν διαταγῶν τῆς.

Ὁ τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος δοῦλος εὐπειθέστατος
καὶ τῶν ἀγαθοεργιῶν τῆς διπρύσιος κήρυξ
Χριστόδουλος Εὐθυμιάδης Ὀλύμπιος

Ὁ ζεῖμνηστος ἱερεὺς Ξενοφῶν Ἀτέσης προσέθετο τάδε:

«Ὁ Χριστόδουλος οὗτος Εὐθυμιάδης, Ὀλύμπιος, ἦτο ἰατρός ἐν Λαρίσῃ καὶ ἔζη μέχρι τοῦ 1844—1845, διατελῶν ἐν ἀλληλογραφίᾳ μετὰ τοῦ μακαρία τῆ λήξει Δημητρίου Ἀργυροπούλου, πατρὸς τοῦ ἐν Ἀλμυρῷ πολιτευμένου κ. Ἀριστείδου Δ. Ἀργυροπούλου.

Μουσεῖον, ἐννοεῖ σχολεῖον, οἷονεὶ τέμενος τῶν Μουσῶν, καθ' ἅπερ καὶ ἐν ἐπιγράμματι.

Τὸ πρόσωπον, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀφιεροῖ τὸ βιβλίον αὐτοῦ ὁ Χριστόδουλος Εὐθυμιάδης, Ὀλύμπιος, εἶναι ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς. Φαίνεται λοιπὸν πιθανὸν ὅτι τὸ φύλλον τὸ περιέχον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐξέπεσεν ἐκ χειρογράφου ἀπολεσθέντος τοῦ Ὀλυμπίου, ὅπου ἀναφέρετο τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ὃν ἢ ἀνάθεσις πολίτου Ἀγυιάς καὶ εὐεργέτου αὐτῆς διὰ τῆς ἰδρύσεως Παρθεναγωγείου, καὶ πολὺ πιθανὸν τὸ βιβλίον δὲν ἐξεδόθη, ἐπομένως ἀγνοοῦμεν τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. *Διδακτικώτατα* εἶναι τὰ περὶ φθόνου.

Ἐναπόκειται δὲ εἰς λογίους Ἀγυιωτάτας νὰ ἀναδιφήσωσι τὴν πατριὸν αὐτῶν ἱστορίαν καὶ ἀνακαλύψωσι τὸ ὄνομα τοῦ εὐεργέτου αὐτῶν.

† Πρεσβύτερος Ξενοφῶν Ἀτέσης.

Τὰνωτέρω ἔγγραφα δημοσιεύομεν ἐνταῦθα, ἔχοντες δι' ἐλπίδος ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θέλομεν ἀνεύρει καὶ ἕτερα πρὸς δημοσίευσιν καὶ διαφώτισιν τῆς ἱστορίας τῆς Ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ καὶ λοιπῆς Θεσσαλίας κατὰ τοὺς ἐπὶ Τουρκοκρατίας χρόνους.